

[Marie Hjelmer.]

vort Slægtled er blevet saa mekaniseret, saa optaget af alle tekniske Fremskridt, saa opfanteret til Interesse for Sporten, at den dybe og stille Glæde, som den gode Kunst kan give, er der ikke saa overordentlig mange Mennesker, der kan føle. Det er endnu en Grund til, at man med Uvished og med Frygt afventer Resultatet af den nye Ordning, der skal træde ud i Livet.

Man har sagt, at af Direktørens Kvalifikation vil alt afhænge, man har sagt, at det hele staar paa, om man kan finde en Mand, der har alle de Evner, som kræves for at kunne lede et stort Teater. Hvor vanskelig end Ledelsen af et Teater maa være — og jeg synes, den maa være utrolig vanskelig —, kunde jeg dog tænke mig, at man kunde finde en Person, der var saa teaterkyndig, saa forretningsmæssigt dygtig, paa een Gang saa smidig og haandfast, at han kunde lave det kongelige Teater til en god Forretning, hvis der ikke til disse Fordringer var kædet andre, der er udtrykt i § 10, den, som man har kaldt Formalsparagraffen, og som allerede flere Gange er blevet citeret i Dag. Naturligvis maa man stille saadanne Fordringer til en Nationalscene, men det Spørgsmaal rejser sig uvilkaarligt, om ikke Opgaven er uløselig, naar man ikke vil yde meget store Ofre. Er den Mand født, eller vil han overhovedet blive født, som er i Besiddelse af alle de Evner, man her siger skal kræves af ham? Har den højtærede Undervisningsminister fundet, eller vil han i det hele kunne finde den Mand, som tør gaa ind under de Vilkaar, her gives, for de er ikke just lystelige! Saavel Direktørens økonomiske som kunstneriske Dispositioner er undergivet et Udvalgs Kontrol og Undervisningsministerens Myndighed. Nu kan under vore parlamentariske Forhold Ministre være noget meget vekslende; vi kan i Dag have een Undervisningsminister, om et Par Maaneder maaske en anden, i Dag en, der har Kunstforstand, om et Par Maaneder en, der ikke har Begreb om den Ting. Om denne Myndighed hedder det i § 10, at hvis Teatret, det vil altsaa sige Direktøren, efter Ministerens Skøn ikke paa fyldestgørende Maade opfylder sine Forpligtelser, det vil sige i kunstnerisk Henseende, skal Ministeren være berettiget til uden Hensyn til, om Perioden for Brugen endnu ikke maatte være udløbet, at tilbage tage Brugstilladelsen med Udgangen af den paagældende Sæson. Det er det, jeg kalder ikke helt lystelige Vilkaar for den vordende Direktør. Og nu Ministerens Skøn! Ja, er ikke Kunstbedømmelse til Dels et Skøn?

Kan man sige absolut, at Kunst er noget objektivt? Det tror jeg ikke, man kan. Jeg tror, det kan hænde, at Ministeren og Direktøren ser ganske forskelligt paa, hvad der er Kunst.

Det er af den ærede foregaaende Taler blevet bemærket, at der hersker en Uoverensstemmelse mellem § 5, hvor der siges, at det almindelige Opsigelsesvarsel fra begge Sider er 6 Maaneder, og Slutningen af § 10, hvor der siges, at Ministeren skal være berettiget til uden Hensyn til, om Perioden er udløbet, at tilbage tage Brugstilladelsen. Ja, det er ganske rigtigt, at der er en Uoverensstemmelse, hvis man ikke forstaar det, saaledes som jeg har troet at kunne forstaa det, nemlig saaledes, at § 5 sigter til et almindeligt Forhold, hvor man altsaa blot ønsker at opsiges Kontrakten, medens § 10 peger hen paa det ualmindelige, hvor man sætter § 5 ud af Kraft. Hvis det ikke er saaledes, ser ogsaa jeg en Uoverensstemmelse mellem de to Paragraffer.

Men for at komme tilbage til denne Direktør — det er jo for hele Befolkningen saa spændende at se, hvem det nu bliver —, saa maa vi alle haabe, at han maa kunne findes, og at han maa kunne opfylde de Krav, der stilles til ham. Men der er jo ogsaa andre Faktorer, paa hvis Medarbejde det gode Resultat beror, og det er selve Kunstnerne. Det er da ogsaa rigtigt, at der fra Rigsdagens Side rettes en Appel til dem om ved deres gode Samarbejde og uegennyttige Arbejde og Kærlighed til Kunsten og til den kongelige Scene at bidrage til, at Forholdene der kan blive gode og heldbringende, saaledes at vi naar det Resultat, som vi alle ønsker og haaber paa.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de forskellige Paragraffer i det foreliggende Lovforslag, og jeg skal heller ikke opholde mig ved, at jeg kunde have ønsket andre Paragraffer indsat i Lovforslaget. F. Eks. vilde jeg have anset det for heldigt, om der havde været Bestemmelser i selve Loven om de Elevskoler, som alle er enige om skal være knyttede til det kongelige Teater.

Til Slut skal jeg kun udtale min Tilfredshed med § 18, 1ste Stykke. Man kan nok mene, at den Bestemmelse, der her er indføjet, er en Selvfølgelighed, for hvis den Ordning, vi her skal vedtage, ikke gaar, saa er det klart, at der maa sættes noget andet i Stedet. Men det, jeg er taknemmelig over, er, at der ikke i Lovforslaget staar, at hvis Ordningen ikke kan holde, vil Teatret gaa over til privat Drift. I Folketinget udtalte Venstres Ordfører, som for Resten, synes jeg, paa en lidt mærkelig